

UCHWAŁA NR 4538 / 21
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Z DNIA 10 LISTOPADA 2021 r.

W SPRAWIE:

Przyjęcia informacji pn.: „Zielone zamówienia w odniesieniu do gospodarki o obiegu zamkniętym”.

NA PODSTAWIE:

Art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1

1. Przyjmuje się informację pn.: „Zielone zamówienia w odniesieniu do gospodarki o obiegu zamkniętym”, stanowiącą załącznik do uchwały.
2. Przekazuje się informację pn. „Zielone zamówienia w odniesieniu do gospodarki o obiegu zamkniętym” Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

ANDRZEJ BĘTKOWSKI

Zielone zamówienia w odniesieniu do gospodarki o obiegu zamkniętym.

Zgodnie z definicją Komisji Europejskiej zielone zamówienia publiczne stanowią proces, w ramach którego instytucje publiczne starają się uzyskać towary, usługi i roboty budowlane, których oddziaływanie na środowisko w trakcie ich cyklu życia jest mniejsze w porównaniu do towarów, usług i robót budowlanych o identycznym przeznaczeniu, jakie zostałyby zamówione w innym przypadku.

Zielone zamówienia znalazły odzwierciedlenie w „Nowym planie działania UE dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy” (11.3.2020) zawartym w Komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Określono w nim bowiem między innymi ramy polityki zrównoważonych produktów, które mają ogromne znaczenie z punktu widzenia dokonywania zielonych zamówień. Polityka zrównoważonych produktów oparta jest na:

- 1) projektowaniu zrównoważonych produktów,

W celu dostosowania produktów do neutralnej dla klimatu, zasobooszczędnej gospodarki o obiegu zamkniętym, zmniejszenia ilości odpadów, konieczne jest ustanawianie i wdrażanie polityki zrównoważonych produktów.

- 2) wzmocnieniu pozycji konsumentów i nabywców publicznych.

Kluczowym elementem polityki zrównoważonych produktów jest wzmocnienie pozycji konsumentów, polegające na zwiększeniu dostępu do wiarygodnych informacji na temat produktów w punkcie sprzedaży, a w szczególności możliwości napraw, dostępu do części zamiennych. Kwestie związane z udzielaniem zielonych zamówień mają swoje przełożenie na politykę regionalną w zakresie ochrony środowiska, w tym gospodarkę odpadami. Obecnie w projekcie aktualizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami (WPGO) ujęto te zagadnienia. Dotyczą one wykorzystania potencjału tzw. Punktów Selektownego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) do tworzenia punktów napraw w celu stworzenia możliwości naprawy danego sprzętu i wykorzystania go ponownie, tym samym maksymalnego wydłużenia jego cyklu życia i zapobiegania wytwarzaniu odpadów.

Zamówienia publiczne mają także związek z zielonymi zamówieniami na żywność i usługi cateringowe. Zamawiana bowiem żywność winna być wyprodukowana metodami ekologicznymi, a opakowania produktów powinny zawierać surowce pochodzące

z recyklingu, natomiast ich produkcja powinna nastąpić z udziałem źródeł odnawialnych. Co istotne opakowania do żywości winny posiadać funkcję wielokrotnego użytku, a transport powinien być niskoemisyjny. Takie podejście prowadzi do ograniczania oddziaływania na środowisko np. poprzez obniżenie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz zapobieganie wytwarzaniu odpadów. Wydatkowanie pieniędzy publicznych na zakup towarów powinno prowadzić także do ograniczania marnowania żywności. Zagadnienie to także uwzględniono w projekcie aktualizacji WPGO, w którym wskazano na zmniejszenie ilości odpadów żywności o 30% do 2025 roku i o 50% do 2030 roku.

Jak wynika z analizowanych materiałów, wydatki publiczne na roboty budowlane, towary i usługi wywierają silny wpływ na popyt na zrównoważone produkty, z uwagi na to, że stanowią 19% produktu krajowego brutto krajów Unii Europejskiej. Mogą być więc silnym determinantem wdrażania Europejskiego Zielonego Ładu, w tym gospodarki o obiegu zamkniętym. W celu wykorzystania tego potencjału Komisja Europejska ma określić:

- minimalne obowiązkowe kryteria zielonych zamówień publicznych,
- obowiązkową sprawozdawczość z wykorzystania zielonych zamówień publicznych.

Obecnie dla poniższych grup produktów zostały opracowane kryteria zamówień publicznych. Grupy produktów:

- 1) Komputery, monitory, tablety i smartfony (2021 r.)
- 2) Urządzenia do przetwarzania obrazu, materiały zużywalne i usługi drukowania (2020 r.)
- 3) Ośrodki przetwarzania danych, serwerowni i usług w chmurze (2020 r.)
- 4) Konserwacja przestrzeni publicznej (2019 r.)
- 5) Żywność, usługi gastronomiczne i automaty sprzedające (2019 r.)
- 6) Transport drogowy (2019 r.)
- 7) Usługi sprzątanía pomieszczeń (2018 r.)
- 8) Oświetlenie drogowe i sygnalizacja świetlna (2018 r.)
- 9) Farby, lakiery i oznakowanie drogowe (2018 r.)
- 10) Wyroby włókiennicze i usługi tekstylne (2017 r.)
- 11) Meble (2017 r.)
- 12) Biurowce - projektowanie, budowa i zarządzanie (2016 r.)
- 13) Drogi - projektowanie, budowa i utrzymanie (2016 r.)
- 14) Ogrzewacze wodne (2014 r.)

15) Urządzenia elektryczne i elektroniczne stosowane w sektorze ochrony zdrowia (2014 r.)

16) Infrastruktura wodno-ściekowa (2013 r.)

17) Toalety i pisuary (2013 r.)

18) Armatura (2013 r.)

Zakłada się, że gospodarka o obiegu zamkniętym pozwoli utrzymać w obiegu gospodarczym więcej materiałów o wysokiej jakości, co powinno motywować do wprowadzenia innowacji oraz sprzyjać rozwojowi lokalnych rynków pracy. Nabywcy towarów i usług, dokonując zielonych zamówień będą w istotny sposób przyczyniać się do wdrażania tej idei odnosząc jednocześnie korzyści finansowe. Dla przykładu, zakup produktów o niskim zużyciu energii lub wody może pomóc znacząco obniżyć rachunki za media. Mniejsza ilość substancji niebezpiecznych w zakupionych produktach może ograniczyć koszty ich unieszkodliwienia. Natomiast organy realizujące zielone zamówienia publiczne będą odgrywać dużą rolę w osiągnięciu celów w zakresie redukcji emisji CO₂ i zwiększaniu efektywności energetycznej oraz w innych dziedzinach polityki środowiskowej.

Przykładowe korzyści wynikające ze stosowania zielonych zamówień publicznych:

- oszczędzanie zużycia zasobów naturalnych,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów, w tym niebezpiecznych,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- impuls do rozwoju innowacyjnych technologii,
- wydłużenie czasu użytkowania produktów,
- zintensyfikowanie realizacji celów lokalnych polityk proekologicznych.

Przykładowe zagrożenia dla stosowania zielonych zamówień publicznych:

- brak świadomości o korzyściach środowiskowych wynikających z zastosowania zielonych zamówień publicznych,
- niechęć zamawiających do stosowania zielonych zamówień publicznych,
- brak systemowych rozwiązań, które gwarantowałyby stosowanie zielonych zamówień publicznych w danej instytucji zamawiającej,
- wysoka cena.

Przykłady towarów zakupionych w ramach stosowania zielonych zamówień publicznych, które uwzględniają cały cykl życia produktu:

- energooszczędne komputery,
- pojazdy elektryczne, hybrydowe, o niskiej emisji,
- papier pochodzący z recyklingu,

- meble biurowe z drewna pozyskanego z recyklingu,
- energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii,
- żywność ekologiczna zapakowana w opakowania wielokrotnego użytku.

Dobre praktyki - Szkocja

Ogłoszono przetarg na dostawy żywności i napojów dla 30 szkół na okres 3 lat. Celem jego miała być zmiana jadłospisów zmierzająca do zmniejszenia wykorzystania żywności przetworzonej i zapewnienia dobrych standardów żywieniowych.

Jako kryterium wpisujące się w zielone zamówienia publiczne, przyjęto stosowanie oznakowania żywności ekologicznej, zgodności z normami w zakresie dobrostanu zwierząt. Kryteria te określają *Unijne kryteria zielonych zamówień publicznych na żywność, usługi gastronomiczne i automaty sprzedające*.

Dobre praktyki – Polska

Ogłoszono przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów wytwarzanych na terenach nieruchomości, zamieszkałych przez mieszkańców oraz na prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Jako kryterium wpisujące się w zielone zamówienia publiczne, przyjęto stosowanie sprzętu spełniającego wymagania dotyczące norm poziomu emisji spalin Euro 5. Kryteria te określają *Unijne kryteria zielonych zamówień publicznych w sektorze transportu drogowego*.

Zielone zamówienia publiczne mogą odegrać dużą rolę nie tylko w likwidowaniu problemów związanych ze zmianami klimatycznymi, ale także w rozwoju innowacji w gospodarce zapewniając racjonalne wydatkowanie środków publicznych. Mogą być także istotnym czynnikiem w kształtowaniu produkcji żywności o wysokiej jakości. Są jedną z istotnych narzędzi prawa, które mogą bezpośrednio wpływać na ochronę środowiska oraz inicjowanie rozwoju innowacyjnej gospodarki, w tym rolnictwa ekologicznego, w myśl gospodarki o obiegu zamkniętym. Konieczne jest jednak nieustanne budowanie świadomości na temat polityki zielonych zamówień publicznych i korzyści płynących z jej stosowania.

Kielce, 29.10.2021 r.